

Halk Eğitim Merkezi Kurslarının Kadınların Ekonomik ve Sosyal Hayata Katılımı Üzerindeki Etkisi

Havva ARABACI¹

Nurcan ÖZKAN²

¹Öğr. Gör., Trakya Üniversitesi, Edirne Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Muhasebe ve Vergi Bölümü, arabacih@hotmail.com, ORCID: 0000-0003-0212-6590

²Prof. Dr., Trakya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, nurcanozkan@hotmail.com, ORCID: 0000-0001-5045-6186

Özet: Bu çalışmanın amacı, Halk Eğitim Merkezleri bünyesinde düzenlenen kursların kadınların ekonomik ve sosyal hayata katılımı üzerindeki etkilerini incelemektir. Yaygın eğitim kapsamında faaliyet gösteren Halk Eğitim Merkezleri, kadınların mesleki beceriler kazanmalarını, kişisel gelişimlerini desteklemelerini ve toplumsal yaşama daha aktif katılım sağlamalarını amaçlamaktadır. Kurslar, başta mesleki-teknik olmak üzere sosyal, kültürel, kişisel gelişim ve hobi odaklı alanlarda da sunulmaktadır. Mesleki kurslar, bireylerin iş becerilerini geliştirmeye ve meslek sahibi olmaya yönelik programlardır. Halk Eğitim Merkezleri aynı zamanda hobi olarak sanat ve sosyal beceriler geliştirmek için de kurslar açarlar. Bu kurslar, katılımcılara hem boş zamanlarını değerlendirme hem de ilgi alanlarını geliştirme fırsatı vermektedir. Halk Eğitim Merkezleri, bireylerin yaşamları boyunca öğrenmeye devam edebilmeleri için fırsatlar sağlar. Okuma-yazma, dil, bilgisayar, sanat, kültür ve spor gibi farklı alanlarda kurslarla kişisel ve profesyonel beceriler geliştirilir. Araştırmada, mesleki ve teknik kurslar ile hobi ve sosyal içerikli kursların kadınların istihdam edilebilirliği, gelir elde etme imkânları, ekonomik bağımsızlıkları ve sosyal katılım düzeyleri üzerindeki etkileri ele alınmıştır. Çalışmada ilgili literatür taraması yapılmış ve Halk Eğitim Merkezleri kurslarına katılan kadınların deneyimleri derinlemesine değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular, Halk Eğitim Merkezi kurslarının kadınların mesleki yeterliliklerini artırarak işgücüne katılımlarını desteklediğini, ek gelir elde etmelerine ve ekonomik bağımsızlıklarını güçlendirmelerine imkânlar sunduğunu göstermektedir. Ayrıca kursların kadınların özgüvenini yükselttiği, sosyal çevrelerini genişlettiği ve toplumsal aidiyet duygularını güçlendirdiği tespit edilmiştir. Halk Eğitim Merkezleri tarafından sunulan yaygın eğitim faaliyetleri, kadınların güçlenmesi, toplumsal bütünleşmenin sağlanması ve toplumsal kalkınmanın desteklenmesi açısından önemli bir araç olarak değerlendirilmektedir. Bu kursların çeşitlendirilmesi ve kadınların kurslara erişiminin artırılması toplumsal ve ekonomik fayda açısından kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Halk Eğitim Merkezleri, Yaygın Eğitim, Kadınların İşgücüne Katılımı, Sosyal Katılım

The Impact of Public Education Center Courses on Women's Participation in Economic and Social Life

Abstract: The aim of this study is to examine the effects of the courses organized within the Public Education Centers on women's participation in economic and social life. Operating within the scope of non-formal education, Public Education Centers aim to help women acquire vocational skills, support their personal development, and encourage more active participation in social life. The courses offered include not only vocational and technical training but also social, cultural, personal development, and hobby-oriented programs. Vocational courses are programs aimed at helping individuals develop job skills and acquire a profession. Public Education Centers also offer courses to develop artistic and social skills as a hobby. These courses provide participants with the opportunity to both make use of their free time and develop their interests. Public Education Centers provide opportunities for individuals to continue learning throughout their lives. Through courses in various fields such as literacy, language, computer skills, arts, culture, and sports, both personal and professional skills are developed. In the study, the effects of vocational and technical courses, as well as hobby and social courses, on women's employability, income-generating opportunities, economic independence, and levels of social participation were discussed. In the study, a review of the relevant literature was conducted and the experiences of women participating in the courses of Public Education Centers were evaluated in depth. The findings indicate that Public Education Center courses support women's participation in the labor force by enhancing their vocational qualifications and provide opportunities for additional income generation and strengthening economic independence. Moreover, the courses were found to increase women's self-confidence, expand their social networks, and strengthen their sense of social belonging. Non-formal education activities offered by Public Education Centers are considered an important tool for empowering women, promoting social integration, and supporting social development. In this context, diversifying these courses and increasing women's access to them are of critical importance in terms of social and economic benefits.

Key Words: Public Education Centers, Non-Formal Education, Women's Participation in the Workforce, Social Participation

1. GİRİŞ

Günümüzde yaşanan hızlı toplumsal ve ekonomik değişimler, bireylerin yaşam boyu öğrenme süreçlerine katılımını zorunlu hâle getirmiştir. Bu bağlamda halk eğitim merkezleri, bireylerin kişisel, mesleki ve toplumsal

gelişimlerini destekleyen önemli bir eğitim alanı olarak öne çıkmaktadır. Halk eğitimi; yetişkinlere ve örgün eğitim dışında kalan bireylere planlı bir biçimde meslek ve beceri kazandırmayı amaçlayan eğitim faaliyetlerini kapsamaktadır (Türkoğlu & Uça, 2011). Bu faaliyetler, bireylerin istihdam edilebilirliğini artırmanın yanı sıra toplumsal uyum ve kalkınmaya da katkı sağlamaktadır. Dolayısıyla halk eğitimi, yalnızca bireysel ihtiyaçlara değil, aynı zamanda toplumun değişen gereksinimlerine yanıt veren dinamik bir eğitim süreci olarak değerlendirilmektedir.

Türkiye’de yaygın eğitim faaliyetleri, bireylerin örgün eğitim dışında kalan öğrenme gereksinimlerini karşılamayı amaçlayan önemli bir eğitim alanını oluşturmaktadır. Kadınların eğitimi üzerine özellikle yetişkinlerin eğitiminde aktif rolü olan kurumların başında Halk Eğitim Merkezleri bulunmaktadır. Halk Eğitim Merkezleri, Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü’ne bağlı yaygın eğitim kurumlarıdır (Aksoy, 2013). Halk Eğitim Merkezleri (HEM), her yaş grubundan bireye ücretsiz ve erişilebilir eğitim olanakları sunarak hayat boyu öğrenme anlayışının yaygınlaşmasına katkı sağlamaktadır (MEB, 2022). Halk Eğitim Merkezleri aracılığıyla yürütülen bu faaliyetler, bireylerin mesleki, sosyal ve kültürel gelişimlerini desteklemenin yanı sıra toplumsal kalkınma sürecine de önemli katkılar sunmaktadır.

Halk Eğitim Merkezleri; mesleki ve teknik, sosyal, kültürel ve kişisel gelişim alanlarında açılan kurslar aracılığıyla bireylerin bilgi ve becerilerini geliştirmeyi hedeflemektedir. Bu kurslar, bireylerin istihdam edilebilirliklerini artırmanın yanı sıra toplumsal yaşama katılımlarını da desteklemektedir. Özellikle kadınlara yönelik olarak düzenlenen kurslar, kadınların ekonomik bağımsızlık kazanmaları, işgücüne katılımlarının artması ve sosyal hayatta daha aktif roller üstlenmeleri açısından önemli bir işleve sahiptir.

Özellikle örgün eğitim ve istihdam olanaklarından yoksun kalan kadınların yetişkin eğitimi yoluyla güçlendirilmesinde, Halk Eğitim Merkezleri önemli bir araçtır. Kadınların bu merkezlerdeki kurslara katılımı, ülkenin refah düzeyinin artmasıyla doğrudan ilişkilidir ve aynı zamanda kadınların eğitim, sağlık ve karar alma süreçlerine eşit katılımını sağlayarak toplumsal hizmetlerden faydalanmalarını artırır (Balci, 2021).

Bu çalışma, Halk Eğitim Merkezlerinde açılan kursların kadınların ekonomik ve sosyal yaşama katılımında etkilerini incelemek amaçlanmaktadır.

2. YÖNTEM

Bu çalışmada ilgili literatür taraması yapılmış ve Halk Eğitim Merkezleri kurslarına katılan kadınların deneyimleri incelenmiştir. Yerli ve yabancı kaynaklardan elde edilen bilgiler doğrultusunda kavramsal analiz yapılmıştır. Sayısal veri analizi yapılmamış, çalışma teorik olarak açıklanmıştır.

3. HALK EĞİTİM MERKEZİ KURSLARININ TÜRLERİ

Mesleki ve Teknik Kurslar; Mesleki ve teknik kurslar, bireylerin istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik olarak düzenlenmektedir. Bu kurslar aracılığıyla katılımcılar, iş gücü piyasasında talep edilen temel mesleki becerileri kazanmaktadır. Halk Eğitim Merkezlerinde yaygın olarak açılan kurslar arasında bilgisayar işletmenliği, ev tekstili, kadın giysileri dikimi, geleneksel el sanatları ve arıcılık gibi alanlar yer almaktadır (MEB, 2021). Bu kurslar, özellikle kadınların ev temelli üretim yapabilmelerine, gelir getirici faaliyetlerde bulunmalarına ve girişimcilik süreçlerine katılmalarına olanak sağlamaktadır.

Sosyal, Kültürel ve Hobi Amaçlı Kurslar; Halk Eğitim Merkezleri aracılığıyla bireylerin sosyal ve kültürel gelişimlerini desteklemeyi amaçlamaktadır. El sanatları, müzik, resim, halk oyunları, fotoğrafçılık, tiyatro, yabancı dil ve spor gibi çeşitli alanlarda sunulan bu kurslar, bireylerin sosyal etkileşimlerini artırmakta; aynı zamanda özgüven gelişimlerine önemli katkılar sağlamaktadır (UNESCO, 2016).

4. KADINLARIN İŞGÜCÜNE VE SOSYAL HAYATA KATILIMI

4.1. Kurslara Katılımda Kadınların Oranı

Halk Eğitimi Merkezleri bünyesinde açılan kurslara katılan bireylerin önemli bir bölümünü kadınlar oluşturmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı verilerine göre 2022 yılında kursiyerlerin yaklaşık %67’sinin kadın olduğu belirtilmektedir. Ayrıca bazı resmî açıklamalarda bu oranın %70’e kadar ulaştığı ifade edilmektedir (MEB, 2022). Bu bulgular, yaygın eğitim faaliyetlerinin kadınlar açısından erişilebilir, yaygın ve tercih edilen bir öğrenme alanı olduğunu ortaya koymaktadır.

4.2. Kadınların Güçlenmesi ve İstihdam

Kadının toplumdaki yeri tartışma gerektirmemektedir. Kadınlar geçmişten günümüze toplumların sosyal, kültürel ve ekonomik yaşamlarında katkı sağlamıştır. Kadınların ekonomik hayata dahil olmaları oldukça eski zamanlara dayanmaktadır. İlk çağlardan itibaren çalışma yaşamında bulunmaktadır. Kadının çalışması aile içinde eşit şartların sağlanması adına öneme sahipken zaman zaman da kendi ayaklarının üzerinde durmaları adına oldukça değerlidir. Kadının sosyal hayatta varlığı, hayata bakışlarının değişmesine ve geliştirmesine imkan sağlamaktadır (Şahan vd., 2014).

Halk Eğitim Merkezlerinde sunulan kurslar, kadınların yalnızca mesleki becerilerini geliştirmelerine değil, aynı zamanda kişisel ve sosyal açıdan güçlenmelerine de katkı sağlamaktadır. Biçki-dikiş, tekstil, bilgisayar ve yabancı dil gibi alanlarda edinilen beceriler, kadınların iş bulma olasılıklarını artırmakta ve ekonomik bağımsızlık kazanmalarına destek olmaktadır (TÜİK, 2021). Hayat boyu öğrenme anlayışıyla yürütülen bu eğitimler, kadınların üretken bireyler olarak ekonomik hayata katılımını teşvik etmekte ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin güçlenmesine katkı sunmaktadır.

Kadınların toplumsal cinsiyet rolleri nedeniyle ev içindeki işlerde daha çok çalışması ve buna bağlı olarak istihdam dışında kalması açılan bu kurslara katılımını sağlamaktadır. Fakat bu durum kadınların istihdam edilebilirliklerine katkı sağlamaktan çok, ev içindeki ihtiyaçları karşılamalarına destek olmaktadır. Aslında kadınların bu kurslara katılma nedenlerinin en önemli sebebi istihdam olmaktır (Pala & Şahan, 2019). Aynı şekilde Kaya & Altan'ın (2020) yapmış oldukları çalışmada kadınların toplumsal cinsiyet rollerinin kurslara katılmasında ve talepte bulunulan kursların farklılığında belirleyicilik gösterdiği görülmektedir.

Meslek edindirme bakımından kadın kursiyerlerin kurslara gelme amacı incelendiğinde istihdamın en önde gelen sebep olduğu ortaya çıkmaktadır. Katılımcıların önemli oranda istihdam amacıyla kurslara katıldığı görülmektedir. İşsiz olan insanların meslek edindirme kurslarını bir istihdam aracı olarak gördükleri belirlenmiştir. Şen'in (2016) yapmış olduğu çalışmada meslek edindirme kurslarının istihdam sağlama, kalkınma ve meslek edinme gibi konularda toplum ekonomisi için olumlu yönde etkisinin varlığı saptanmıştır. Bunlara ilaveten meslek edindirme kursuna devam eden kadın kursiyerler kurslara katılmadan önce meslek edindirme kurslarının istihdam durumu hakkında araştırmalar yaparak katılım sağlamaktadır. Meslek edindirme kursuna devam eden kadınlar, genellikle bu kursların mesleklerini yapmalarında yeterli eğitimi verdiğini ve eğitimcilerin yeterli olduğunu düşünmektedir. Ayrıca kendilerini kurslardan aldıkları eğitimle sınırlamayıp bu alanda gelişmek istemektedirler. Genel olarak katılımcılar halk eğitim meslek edindirme kurslarının eğitim kalitesinin yeterli ve memnun edici olduğunu inancındadırlar (Pala & Şahan, 2019).

Günümüz koşullarında insanların istihdama katılımı şüphesiz ki yapmayı düşündüğü işin eğitimini almasıyla sağlanacaktır. Bu nedenle kadınların meslek eğitimi almasına ihtiyaç duyulmaktadır. Alınan bu eğitim ile istihdama katılmaları oldukça kolay olacaktır. Dünyadaki gelişmiş ülkelerin mesleki eğitim sistemlerinde mesleki eğitimin işgücünün istihdam edilebilirliğini sağlamada son derece önemli bir sosyal politika aracı olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca istihdam yapıları incelendiğinde, istihdamdaki işgücüne sahip kişilerin büyük oranda mesleki eğitim almış oldukları görülmektedir (Öksüz, 2007). Türkiye'de yetişkin eğitimi nüfusa göre yaklaşık %3 civarında ve arttırılmasına gereksinim duyulmaktadır. Halk eğitimi kapsamında yapılan ve yapılacak olan bütün meslek edindirme kursları insanlara fayda sağlayacak kurslar olmalıdır (Türkoğlu & Uça, 2011).

Özellikle Halk Eğitim Merkezi kurslarına katılan kadınların yaş aralıkları genellikle 23-44 yaş aralığında değişmekte, iş gücü piyasasında istihdam olabilecek aralıkta bulunmaktadır. Kurslara katılım gösteren kadınların kurslarda doğru şekilde yönlendirilmeleri hem iş gücü piyasasının ihtiyaçlarını cevaplayacak hem de istihdam olmasına olanak sağlayacaktır (Yapar & Şentürk, 2022).

Mesleki ve teknik kurslara talebin daha çok olması kadınların beceri kazanarak istihdam edilebilirliğini artırma çabası olarak görünmesine rağmen bu durum kadınların ev ekonomisine katkı sağlayacak türde kurslara yönelindikleri görülmektedir. Bunun temel nedeni öncelikle ev içi gereksinimlerini daha uygun fiyata üretme gayreti olduğu söylenebilir. Kadınlar kendilerini daha kolay ifade ettikleri anne ve büyükannelerinden gördükleri örgü, dikiş, nakış gibi kursları en çok tercih etmeleri ve ayrıca boş zamanlarını değerlendirmek ve sosyalleşmek amacıyla kurslara katılım sağladıkları görülmektedir (Yapar & Şentürk, 2022).

5. YAYGIN EĞİTİMİN TOPLUMSAL ETKİSİ

5.1. Hayat Boyu Öğrenme

Hayat boyu öğrenme, bireyin yaşamının başlangıcından sonuna kadar devam eden dinamik bir süreç olup, örgün eğitimin yaş ve mekâna bağlı sınırlamalarının ötesinde, eğitim yoluyla edinilen bilgi, beceri, tutum ve davranışların tümünü içermektedir. (Samancı & Ocakcı, 2017). Bu süreç, insana ve bilgiye yapılan yatırımın artmasına katkı sağlamakta ve bireylerin yaşamlarını sürdürebilmeleri için gerekli olan temel nitelikleri kazanmalarını desteklemektedir (Güleç vd., 2012).

Halk Eğitim Merkezleri, bireylerin yaşam boyu öğrenme sürecine aktif olarak katılmalarını destekleyen önemli kurumlardır. Bu merkezlerde sunulan okuma-yazma, dijital okuryazarlık, sanat, kültür ve spor kursları, katılımcıların kişisel ve mesleki gelişimlerini sürekli olarak sürdürmelerine imkân tanımaktadır (UNESCO, 2016). Bu tür eğitim fırsatları, bireylerin bilgi ve beceri düzeylerini artırarak toplum içinde daha etkin bir rol almalarını sağlamaktadır.

5.2. Belgelendirme ve Resmî Tanınırlık

Halk Eğitim Merkezleri tarafından düzenlenen kursları başarıyla tamamlayan bireylere verilen sertifikalar, e-Devlet sistemi üzerinden erişilebilir hâle getirilmiştir. Bu uygulama, belgelerin resmî geçerliliğini artırmakta ve özellikle istihdam süreçlerinde kullanılmasını kolaylaştırmaktadır. Böylece yaygın eğitim, yalnızca bireysel gelişimi değil, aynı zamanda ekonomik katılımı da desteklemektedir.

5.3. Toplumsal ve Kültürel Katkı

Yaygın eğitim, bireylerin örgün eğitim dışında, yaşam boyu öğrenme anlayışıyla bilgi, beceri ve değerler kazanmasını sağlayan önemli bir eğitim türüdür. Bu eğitim modeli; halk eğitim merkezleri, kurslar, seminerler, sivil toplum kuruluşları ve yerel yönetimler aracılığıyla toplumun her kesimine ulaşmaktadır (MEB, 2018). Yaygın eğitimin toplumsal ve kültürel hayata katkıları oldukça geniştir.

Halk eğitim merkezlerinde yürütülen kurslar, yerel düzeyde kültürel yaşamın canlanmasına önemli katkılar sunmaktadır. Bireyler bu kurslara katılarak hem sosyal etkileşimlerini artırmakta hem de toplumsal aidiyet duygularını güçlendirmektedir. Bu durum, toplumun sosyal bütünlüğünün sağlanması ve kültürel çeşitliliğin korunması açısından önemli bir rol oynamaktadır (Özdemir, 2015).

Yaygın eğitim, bireylerin toplumsal yaşama aktif katılımını artırmaktadır. Okuma-yazma kursları, mesleki eğitimler ve kişisel gelişim programları sayesinde bireyler kendilerine olan güvenlerini geliştirmekte ve sosyal hayatta daha etkin roller üstlenmektedir. Özellikle dezavantajlı grupların (kadınlar, yaşlılar, işsizler ve engelliler) toplumsal yaşama katılımını destekleyerek sosyal eşitsizliklerin azaltılmasına katkı sağlamaktadır. Ayrıca demokrasi, insan hakları ve vatandaşlık bilincini güçlendirerek toplumsal dayanışma ve birlik duygusunu pekiştirmektedir.

Yaygın eğitim, kültürel değerlerin korunması ve gelecek kuşaklara aktarılmasında da önemli bir işleve sahiptir. Geleneksel el sanatları, halk oyunları, müzik ve yerel kültüre yönelik kurslar, kültürel mirasın yaşatılmasına katkı sağlamaktadır. Bunun yanı sıra farklı kültürleri tanıtan etkinlikler aracılığıyla hoşgörü, kültürel çeşitlilik ve karşılıklı anlayış gelişmekte; böylece kültürlerarası iletişim güçlenmektedir (Güven, 2012).

6. SONUÇ

Halk Eğitim Merkezleri, Türkiye’de yaygın eğitim sistemi içerisinde kadınların ekonomik ve sosyal hayata katılımını destekleyen önemli kurumlardan biridir. Bu çalışmada, Halk Eğitim Merkezlerinde sunulan kursların kadınların mesleki beceri kazanımları, istihdam olanakları ve sosyal güçlenmeleri üzerindeki etkileri literatür temelinde ele alınmıştır. Elde edilen bulgular, söz konusu kursların kadınların yaşam boyu öğrenme süreçlerine katılımını artırdığını ve bireysel gelişimlerini desteklediğini göstermektedir.

Mesleki ve teknik kurslar aracılığıyla kadınlar iş gücü piyasasında talep edilen becerileri edinme ve gelir getirici faaliyetlerde bulunma fırsatı yakalamaktadır. Özellikle bıçkı-dikiş, tekstil, el sanatları ve bilgisayar kursları, kadınların hem istihdam edilmesine hem de kendi işlerini kurabilmelerine olanak sağlamaktadır. Bu durum, kadınların ekonomik bağımsızlık kazanmalarına ve üretken bireyler olarak toplumsal yapıda daha görünür hâle gelmelerine katkı sunmaktadır.

Yancar (2014), Halk Eğitim Merkezlerinde düzenlenen mesleki ve teknik kurslara devam eden yetişkinlerle yaptığı yüksek lisans çalışmasında meslek edindirme kurslarına katılanların çoğunun kadın, 36 yaşın üzerinde, evli ve

çocuklu oldukları tespit edilmiştir. Kadınların bu kursları tercih etmelerinin nedenleri bireysel yeteneklerini geliştirmek ve meslek edinmek veya mesleğini geliştirmek şeklinde belirlenmiştir.

Yakut (2015) ise yapmış olduğu yüksek lisans çalışmasında İstanbul'un 11 ilçesinde yerel yöneticilere yarı yapılandırılmış sorular sormuştur. Çalışmanın sonucu olarak meslek edindirme kurslarına katılım için herhangi bir engeli olmamasına karşın kadınların cinsiyetçi roller takıldığını, bu cinsiyetçi rollerin yok edilmesinde Halk eğitim meslek edindirme kurslarının etkisinin olduğu belirlenmiştir.

Öncelikle örgün eğitim ve istihdam imkanları dışında kalmış kadınlar için yetişkin eğitimi önemli bir araçtır ve Halk Eğitim Merkezlerindeki kurslara katılım ile ülkenin refah düzeyinin artırılması doğrudan bağlantılıdır. Kadınların eğitim hizmetlerine erişimleri, başka hizmetlere de ulaşmalarına imkan sağlayacaktır. Bu ise kadınların erkekler ile eşit olarak eğitim, sağlık, karar alma mekanizmalarına katılım gibi hizmetlerden yararlanmasına sebep olacaktır (Balci, 2021)

Bunun yanı sıra sosyal, kültürel ve hobi amaçlı kurslar, kadınların özgüvenlerinin artmasına, sosyal ilişkilerinin güçlenmesine ve toplumsal hayata daha aktif katılmalarına yardımcı olmaktadır. Halk Eğitim Merkezleri bünyesinde yürütülen bu faaliyetler, kadınların yalnızca ekonomik değil; aynı zamanda sosyal ve kültürel açıdan da güçlenmelerini desteklemektedir.

Sonuç olarak, Halk Eğitim Merkezleri tarafından sunulan yaygın eğitim kurslarının, kadınların işgücüne katılımını artırmada, toplumsal cinsiyet eşitliğinin güçlendirilmesinde ve sosyal bütünleşmenin sağlanmasında önemli bir role sahip olduğu söylenebilir. Bu bağlamda, kadınlara yönelik kursların çeşitlendirilmesi, erişilebilirliğinin artırılması ve istihdamla daha güçlü biçimde ilişkilendirilmesi, yaygın eğitimin toplumsal etkisini artıracaktır. Gelecek çalışmalarda, nicel verilerle desteklenen saha araştırmalarının yapılması, Halk Eğitimi Merkezlerinin kadınlar üzerindeki etkisinin daha kapsamlı biçimde değerlendirilmesine katkı sağlayacaktır. Meslek edinme kurslarına katılan kadınların istihdam beklentileri bulunmaktadır ve kurslardan memnuniyet duydukları, bu kursların günlük hayatlarına destek sağladığı, çevrelerine olumlu etkisi bulunduğu söylenebilir.

KAYNAKÇA

- Aksoy, M. (2013). Kavram olarak hayat boyu öğrenme ve hayat boyu öğrenmenin Avrupa Birliği serüveni. *Bilig*, 64, 23-48.
- Balci, A.T. (2021). Küreselleşme çağında yaşam boyu "eğitim"den yaşam boyu "öğrenme"ye. *Fevziye Sayılan'a armağan, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi*, Yayın No: 237, Üniversite Yayın No: 716. 51-59. 235-256.
- Güleç, İ., Çelik, S. & Demirhan, B. (2012). Yaşam boyu öğrenme nedir? Kavram ve kapsamı üzerine bir değerlendirme. *Sakarya University Journal of Education*, 2(3), 34-48. <http://suje.sakarya.edu.tr/article/viewFile/1024000022/1024000022>
- Güven, İ. (2012). Yetişkin eğitimi ve yaygın eğitim. Ankara: Pegem Akademi.
- Kaya, H.E. & Altan, B. (2020). Halk Eğitimi Merkezi kurslarına katılan kadın yetişkinlerde öğrenme süreçlerinin ev içi ücretsiz emek üzerinden değerlendirilmesi. *Uluslararası Beşeri Bilimler ve Eğitim Dergisi (IJHE)*, 13(6), 85-117.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (2018). Yaygın eğitim kurumları yönetmeliği. Ankara.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2021). Halk Eğitimi Merkezleri faaliyet raporu. MEB Yayınları.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2022). Yaygın eğitim istatistikleri. MEB Yayınları.
- Öksöz, N. (2007). Mesleki Eğitim Kurslarının kadınların istihdam edilebilirliğine katkısı ve işkur'un üstlenebileceği roller. (Uzmanlık tezi). Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü, Ankara.
- Özdemir, S. (2015). Yaygın eğitimin toplumsal bütünleşmeye etkisi. *Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 45-60.
- Pala, Ö.F. & Şahan, G. (2019). SEAD, Halk Eğitim Merkezinde meslek edindirme kurslarına devam eden kadınların istihdama yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi. *Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği Yayınları*, 55-71.
- Samancı, O. & Ocakçı, E. (2017). Hayat boyu öğrenme. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(24), 711-722.
- Şahan, G., Altaç, İ., Yasa, H. D., Ay, F. & Şen, Ş. (2014). Eğitimci gözüyle Bartın kadınlar pazarında çalışan kadınların hayata ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(2), 416-434.
- Şen, M. (2016). Aktif işgücü piyasası politikaları kapsamında Türkiye'de mesleki eğitim kurslarının analizi. *Uluslararası Ekonomi ve Yenilik Dergisi*, 2(1), 67-89.
- Türkoğlu, A. & Uça, S. (2011). Türkiye'de Halk Eğitimi: Tarihsel gelişimi, sorunları ve çözüm önerileri. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2 (2), 48-62.
- Türkiye İstatistik Kurumu. (2021). Kadınların işgücüne katılım oranları. TÜİK Yayınları.
- UNESCO. (2016). Lifelong learning and adult education. UNESCO Publishing.
- Yakut, G. (2015). Türkiye'de kadın istihdamı, meslek edindirme kursları ve yerel yönetimler: İstanbul'da bazı ilçe belediyeleri üzerine bir araştırma. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yancar, M. (2014). Halk Eğitim Merkezlerinde düzenlenen mesleki ve teknik kurslara devam eden yetişkinlerin bu kursları tercih etme nedenleri ve kursa ilişkin beklentileri (Menemen örneği). *Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, İzmir.
- Yapar, N.E. & Şentürk, Ş. (2022). Halk Eğitim Merkezlerinin kadınlara yönelik kurs faaliyetleri: Amasya ili örneği. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Kadın ve Aile Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 29-50.